

3. Vsim.ua [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3619754-vnutrisnij-turizm-v-ukraini-zrostaє-popri-bojovi-dii.html>. – У Хмельницькому відкрили туристичний інфоцентр. Як виглядає і що там продають (дата звернення 22.06.2023).
4. Єсюнін С. М. Незнане Поділля / Сергій Єсюнін. – Городок : Бедрихів край, 2012. – 156 с.
5. Єсюнін С. Вулиці міста Хмельницького / С. Єсюнін. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Тернопіль : Андрійшин В. П., 2018. – 160 с.

ЛИСТІВКА ЯК РЕСУРС ВІЗУАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ТА ЇЇ РІЗНОВИДИ

Селезньова А.В.

Хмельницький національний університет, Україна

E-mail: sellannyshka@gmail.com

Листівка або відкритий лист – це особливий вид поштової картки для відкритого листа без конверта. У [1, 3] вказується й інше значення, де листівка – це друкований чи рукописний аркуш із злободенним, агітаційним змістом. Так як лицьова сторона листівки має якість повноформатне (що займає всю площу) зображення, а її зворотна частина призначена для написання повідомлення та адреси одержувача та відправника, а також для наклеювання поштової марки, автор [5] справедливо пропонує таке визначення: листівка – це лист на папері, що містить адресу, марку, ілюстрацію та текст повідомлення.

З визначення випливає, що спочатку листівка була носієм інформації або одним із засобів комунікації один з одним. На сьогоднішній день функція листівки набагато ширша – це не тільки носій інформації, а й творів мистецтва, особлива форма для вираження та існування художнього змісту, що візуалізується через певний естетичний об'єкт – зображення.

Дизайн листівки відображає все, що відбувається навколо, всі історичні події та зрушення, а також узагальнює та інтегрує найважливіші проблеми людини, викликає інтерес до них, зумовлює їх усвідомлення. Адже дуже часто можна спостерігати, що за допомогою друкованої листівки відтворюються історичні події, вшановуються видатні особи епохи та культури, формуються певні цінності, а деякі поштові листівки випускаються та використовуються як пам'ять та зберігання (колекціонування).

Листівка може бути і не поштовою. У цьому випадку на ній немає поштової марки та на адресу не передбачено місце; це картка із щільного паперу або картону розміром із звичайний лист. Таким чином, можна виділити наявність двох груп листівок, як поштова та ілюстрована («образотворча»). Ілюстровані листівки бувають художніми (репродукційні та оригінальні) та документальними (фотолистівки) [2].

Також сучасна листівка може призначатися як для приватної особи, так і розроблятися для великої групи осіб (ком'юніті), через що можна допустити існування двох великих груп листівок – приватні (вітальні, релігійні, інформаційно-образотворчі) та корпоративні (вітальні, інформаційні та рекламні).

Вітальна листівка – універсальний подарунок до будь-якої події. Для будь-якого приводу створюється цікава і оригінальна листівка з метою висловити свою увагу адресату. Вітальна листівка характеризується наявністю чіткого, красивого надпису; тематичною спрямованістю зображення; виразністю зображення та шрифту (Різдво, Новий рік, Великдень, весілля, хрестини).

Листівки-репродукції можуть бути носіями творів мистецтва, що не збереглися, і залишатися єдиним джерелом, завдяки якому можна побачити зниклу пам'ятку культури. Репродуковані листівки є насамперед образотворчим джерелом, завдяки якому можна судити про інтерес держави та широкої публіки до творчості того чи іншого художника чи художнього об'єднання.

Фотолистівки відрізняються тим, що їхні ілюстрації є фотографіями. Раніше їх ще називали видовими. Зазвичай, на видових листівках можна побачити фотографії міст, види місцевості, природи, відомих людей. Поєднання мистецтва фотографії та дизайнерського оформлення дозволяє передати саме ті почуття, які ви хочете висловити іншій людині. Видові листівки також можуть бути джерелом інформації з соціальної історії з різних сфер роботи, торгівлі та дозвілля міста чи регіону.

У ще одну групу виділяються так звані **інформаційні** (історичні та подійні) листівки, на яких намагалися відобразити як різні катастрофи, так і візити високопосадовців у те чи інше місце, а також урочисте відкриття, наприклад театру, заводу, храму, школи. Такі листівки відігравали своєрідну роль передавача інформації, що поширювалася серед населення.

У другій половині ХХ ст. листівки почали виконувати функцію носіїв реклами. **Рекламна листівка** (флаер) – це неофіційний виріб, присвячений якомусь товарі, послугі або групі однорідних товарів. Найчастіше листівки виконуються розміром з аркуш ватману А4, але зустрічаються варіанти листівок менше (рис. 1) [4].

Політична і патріотична листівки (рис. 2) частіше за все містять зображення одиночних героїв минулого і сьогодення (листівки-портрети революційних діячів) або зображення етнокультурних символів або кодів (мати-берегиня, вазонка, дерево життя, символічні орнаменти, фольклорні елементи тощо).

Рис. 1. Рекламні листівки Є. Гапчинської для МОЗ України проти коронавірусу в період карантину

Рис. 2. Патріотичні листівки з українською символікою

Сучасні технології дозволяють створювати листівки з різними ефектами і можливостями: безкоштовна листівка (freecard), листівка ручної роботи (Hand-made card), Інтернет-листівка («e-card», створюється за допомогою цифрових медіа), а також новий художній жанр – мейл-арт є невід’ємною частиною сучасного культурного життя в інформаційному суспільстві [1].

Листівки з розумними QR-кодами (рис. 3а), які можуть бути скановані за допомогою смартфона або планшета. Ці коди відкривають доступ до додаткової інформації, відео, музики або навіть інтерактивних ігор, пов’язаних з тематикою листівки.

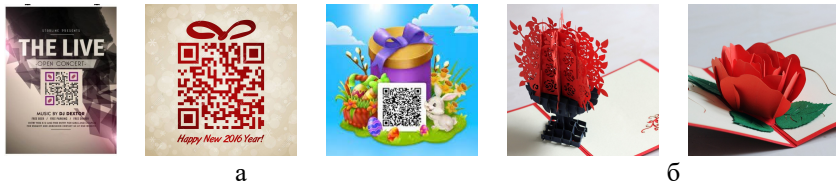

Рис. 3. Приклади листівок з розумними кодами (а) та листівки 3D (б)

3D листівки (рис. 3б) мають тривимірну форму або рухомі елементи. Вони створюють враження глибини та об'ємності, надаючи особливий ефект при відкритті листівки.

Музичні листівки зазвичай оснащені маленьким музичним пристроєм, який активується при відкритті. Вони відтворюють різні мелодії, які додають атмосферу святкування та радісний настрій.

Листівки з запахом мають спеціальне ароматизоване покриття, яке випускає приємний запах при дотику.

Листівки з розкладними елементами (складними механізмами) розкладаються під час відкриття та створюють враження руху або зміни форми. Це можуть бути розкладні ялинки, зірки, янголи чи інші елементи, що додають ігрового ефекту до листівки.

Листівки з технологічними додатками: Сучасні технології дозволяють вбудовувати в листівки різні електронні компоненти, такі як світлодіоди, рухомі частини, маленькі дисплеї, тощо. Це дозволяє створювати листівки зі світловими ефектами, рухомими картинками або навіть відеороликами.

Використання техніки ручного виготовлення: шиття, вишивки, вирізування паперу, викладання плетінням тощо. Це надає листівкам особливого шарму (рис. 4).

Рис. 4. Приклади листівок ручної роботи (Hand-made card)

Отже, можна зазначити, що листівка як носій візуальної інформації має велике різноманіття, сферу застосування і впливу, а сучасні способи її створення розкривають її нові можливості і роблять її ефективним джерелом впливу та засобом виховання естетичних та художніх смаків.

Література

1. Чепіль Л. П., Гордейчук Н. І. Мистецтво виготовлення листівок. Мистецтво та освіта. 2018. №4(90). С. 29-30.
2. Лаврук Н. Типологія українських листівок кінця XIX - початку XX ст. МІСТ: Мистецтво, історія, сучасність, теорія. 2009. №

6. С. 184-193.

3. Гламазда Д. Народження листівки / Д. Гламазда // Книжковий Клуб плюс. – 2002. – № 12. – С. 42.

4. Школьна О. В., Аметова Л. М. Рекламні листівки Є. Гапчинської для МОЗ України проти коронавірусу в період карантину." Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка 5.29 (2020): 218-228.

5. Храмова-Баранова О. Л., Афонін В. А., Гаврюшова Ю. С. Популяризація національного стилю в дизайні листівок України / Вісник ХДАДМ. Дизайн: історія, теорія і практика. С. 65-67.

ОСОБЛИВОСТІ БІОЛОГІЧНИХ УРАЖЕНЬ ІКОН ЧЕРНІГІВСЬКОГО РЕГІОНУ

Антоненкова Н.О.

*Харківська державна академія дизайну і мистецтв,
E-mail: Natantonenkova787@gmail.com*

Мікологічне дослідження є надважливим компонентом у процесі реставрації ікон, оскільки воно допомагає виявити та запобігти шкоді, яку можуть завдати грибки та цвіль. В умовах високої вологості і поганій вентиляції, що часто зустрічаються в старовинних церквах і сховищах, дерев'яні основи ікон стають вразливими до біологічної деградації. Мікологічне дослідження дозволяє ідентифікувати види мікроміцетів, які вражають пам'ятку, що допомагає визначити причини їх появи та шляхи поширення. Знання про типи грибків і їхні впливи допомагає реставраторам оцінити ступінь пошкоджень, спричинених біологічними агентами, та визначити, чи вимагає ікона термінових заходів. Виходячи з типу грибків та рівня зараження, реставратори можуть вибрати оптимальні методи антисептування і профілактики, включаючи спеціальні хімічні препарати, сушіння, зміни в умовах зберігання тощо.

Мікроскопічні гриби представляють собою різномірну в систематичному відношенні групу грибів, яка включає велику кількість видів. Видимі неозброєним оком колонії зазвичай називають пліснявою, а самі гриби — пліснявими грибами. Ураження грибами художніх творів виявляється у вигляді безбарвних або забарвлених нальотів, пігментних плям, а іноді у вигляді безбарвних тьмяних ділянок. На іконах гриби розвиваються на фарбовому шарі, на ґрунтах